

Byzantská říše

(395 – 1453)

Rozsah Byzantské říše v průběhu staletí

Konstantin I.

(306 – 337)

- **313 – Edikt milánský**
 - zrovnoprávnil křesťanství s jinými kulty
- **330 – Konstantinopolis**
 - nové křesťanské hlavní město říše
 - na místě řecké osady Bysantion

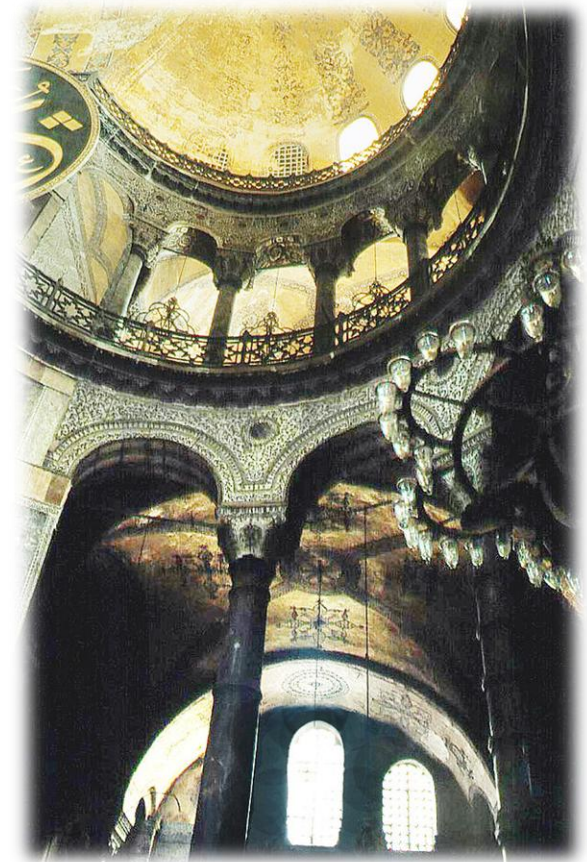

Konstantinův křest

Byzantská říše

- pozdější označení **východořímské říše**
- Turecko, Egypt, Sýrie, Malá Asie, Řecko
- udržela se téměř **1000 let**
 - méně barbarských útoků
 - vnitřní stabilita
 - rozvoj obchodu
 - otroci nebyli nikdy jedinou pracovní silou
- **vznikla r. 395** – tehdy jediný evropský centralizovaný stát

Konstantinopolis

- největší evropské město středověku
- Cařihrad
- Istanbul

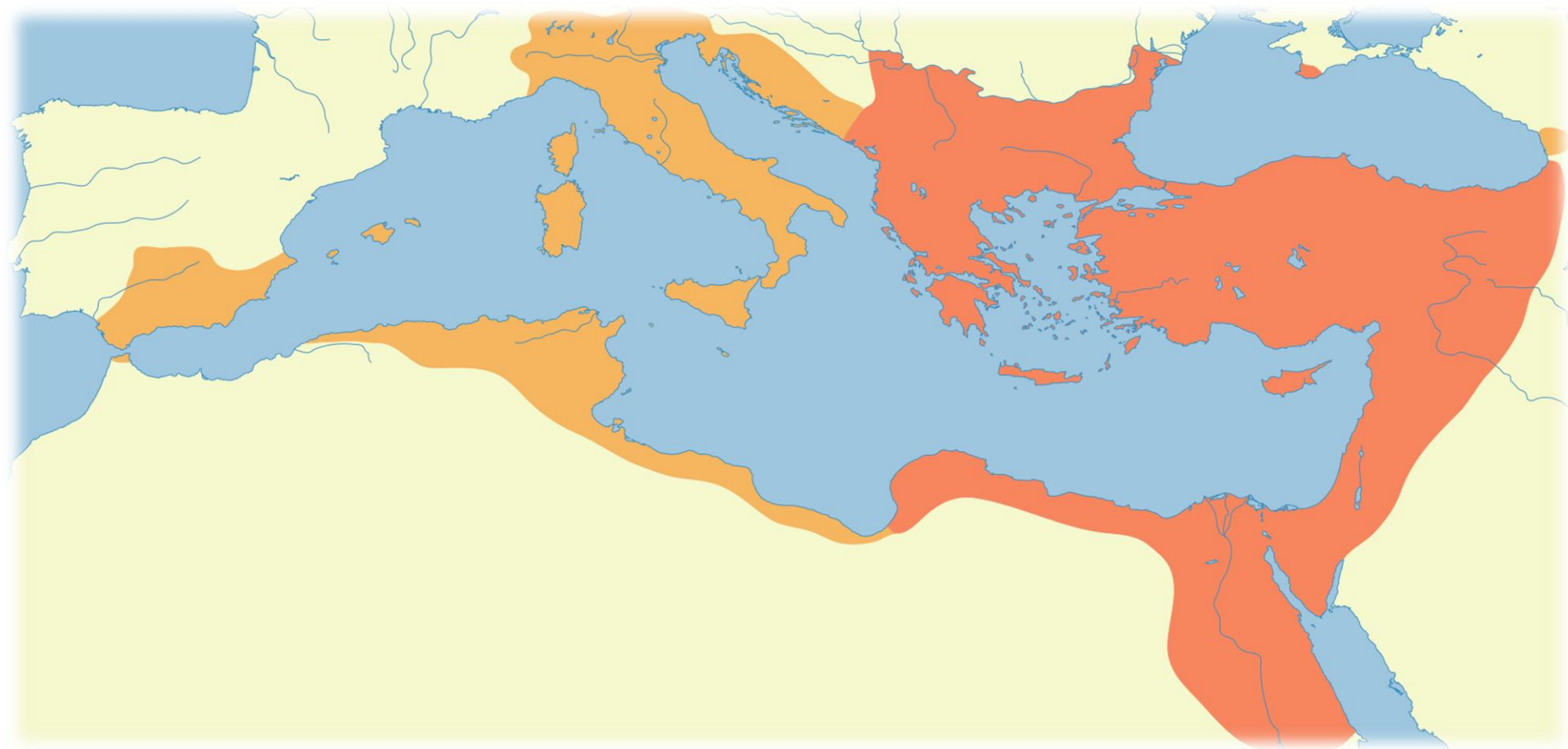
Justinián I.

(527 – 565)

- **snaha o obnovení velkolepé římské říše**
 - dobyl celé **pobřeží Středozemního moře**
 - severní Afriku
 - Sicílii
 - Apeninský poloostrov
 - část Pyrenejského poloostrova
 - **zvyšoval daně**
 - potřeba peněz na udržování armády
 - vzpoury proti císaři
- **Justiniánův zákoník**
- **Chrám Hagia Sofia**
 - podporoval křesťanství → cézaropapismus

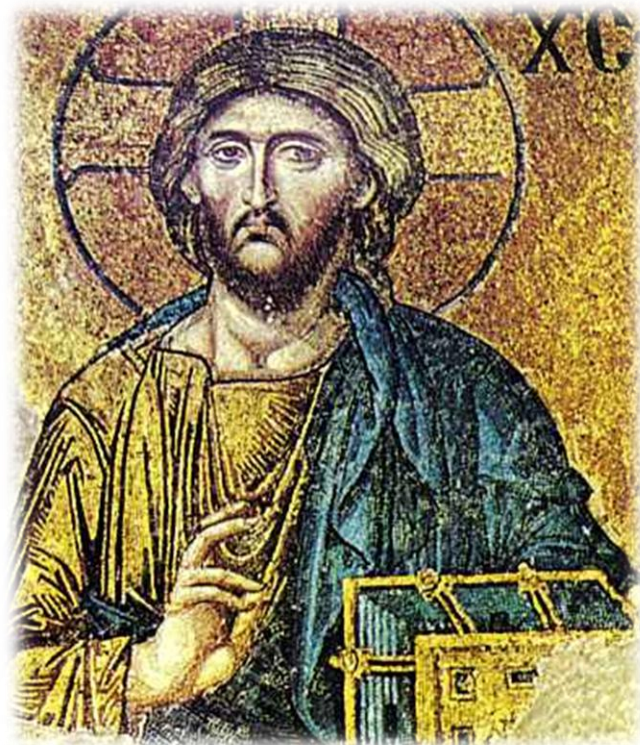

Východořímská říše zvětšená za Justiniána o severní Afriku, Itálii a jižní Hispánii

Byzantská kultura a vzdělanost

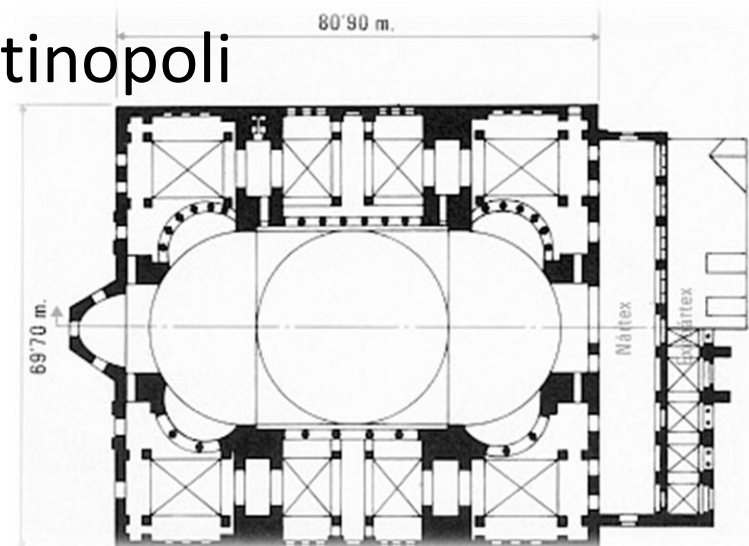
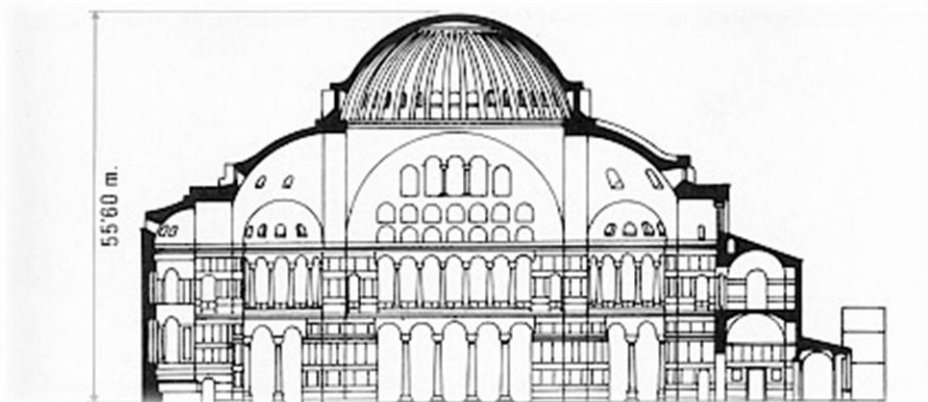
- **kultura i vzdělanost na vysoké úrovni**
 - plynule navázala na antickou kulturu
 - literární, kulturní a státní jazyk řečtina
 - ikony, knižní malba, medailony

Byzantská kultura a vzdělanost

- chrámy a paláce

- mozaiky, nástěnné malby, sochy s náboženskými výjevy
- kupole, půdorys ve tvaru kříže, barevný mramor
- vzor: Řecko a Řím
- chrám **Hagia Sofia** v Konstantinopoli

Byzantská kultura a vzdělanost

- ovlivnila velkou část Evropy
 - šíření křesťanství
 - Velká Morava, Bulharsko, Kyjevská Rus...

Hagia Sofia – Chrám Boží Moudrosti

- největší byzantská církevní stavba

Hagia Sofia – Chrám Boží Moudrosti

Hagia Sofia – Chrám Boží Moudrosti

Hagia Sofia – Chrám Boží Moudrosti

Hagia Sofia – Chrám Boží Moudrosti

Územní rozsah Byzance na přelomu 7. a 8. století

Byzantská říše kolem roku 1025

Byzantská říše roku 1081

Církevní rozkol

- Rostl význam Konstantinopole
- Rostl význam tamějších biskupů, patriarchů
- Rostl počet sporů s papeži
- **Rozkol r. 1054**

- Postupně se křesťanská **církev rozdělila**:
 - katolická západ
 - ortodoxní (pravoslavná) východ

Zánik byzantské říše

- **7. - 11. stol.**
 - období krize a úpadku
 - říše ztrácela svá území
 - útoky Bulharů, Slovanů, Arabů
 - **útoky Turků** – do 15. stol. obsadili většinu říše
 - Konstantinopol dobytá Turky → Istanbul
- **Roku 1453 byzantská říše zanikla**

Byzantská říše

(395 – 1453)

Východořímská říše, později nazvaná **byzantská**, jako jediná přetrvala z období starověku.

Do **11. století** byla **nejrozvinutějším a nejbohatším státem**.

Za císaře Justinián I. v 6. století téměř obnovena rozloha Římské říše, velký rozvoj kultury i vzdělanosti. Postaven **chrám Hagia Sofia** (ch. Boží Moudrosti) **v Konstantinopoli**.

Území Byzantské říše se ale postupně zmenšovalo (útoky Slovanů a Turků)

Roku 1453 říše zanikla – dobyta Turky. Konstantinopol přejmenována na Istanbul.

Byzantská říše

<https://www.youtube.com/watch?v=vETUNdXCpns>

Byzantská říše

- Říše existovala už ve starověku. Původně se nazývala**východořímská**....., později jí historici dali název**byzantská**..... .
- Jednu z mnoha dochovaných památek, nádherný chrám**Hagia Sofia**....., můžete vidět ve městě**Istanbul**..... .
- Císař**Justinián I.**..... dobyl území kolem **Středozemního** moře, pronikl až na**Pyrenejský**..... poloostrov.